

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/63/2023
Identifikačné číslo spisu:	1722010224
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1722010224.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného R. E. o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 29. novembra 2023 v Bratislave, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok z 10. júna 2022, sp. zn. 46Nt/70/2022, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovuje, že uznesením Okresného súdu Pezinok z 10. júna 2022, sp. zn. 46Nt/70/2022 bol z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods.1 písm. a) Trestného poriadku

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 446 ods. 1 Trestného poriadku a v § 12 ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v n e p r o s p e c h obvineného R. E..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Pezinok z 10. júna 2022, sp. zn. 46Nt/70/2022 v celom rozsahu a z r u š u j e aj ďalšie rozhodnutia na zrušované rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku p r i k a z u j e Okresnému súdu Pezinok, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Pezinok (ďalej tiež „okresný súd“) uznesením z 10. júna 2022, č. k. 46Nt/70/2022-22 podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku zmenil ochranné ústavné psychiatrické liečenie obvineného R. E. (ďalej tiež „obvinený“), uložené mu právoplatným rozsudkom Krajského súdu Krems an der Donau z 13. januára 2020, sp. zn. 24 Hv 16/19v (ďalej tiež „cudzie rozhodnutie“) uznaného na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 21. júla 2021, sp. zn. 2Ntc/8/2021, na ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Na podnet sudkyne Okresného súdu Pezinok proti vyššie uvedenému uzneseniu o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia, podal z dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, dovolanie minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej tiež „minister spravodlivosti“ alebo „dovolateľ“), pretože má za to, že dovolaním napadnutým uznesením bol porušený zákon v ustanovení § 446 ods. 1 Trestného poriadku, § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v neprospech obvineného R. E..

Minister spravodlivosti v dovolaní poukázal na predchádzajúci priebeh konania, v rámci ktorého Krajský súd v Bratislave právoplatným rozsudkom z 21. júla 2021, sp. zn. 2Ntc/8/2021, podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „zákon č. 549/2011 Z. z.“), rozhodol o uznaní a výkone právoplatného rozsudku Krajského súdu Krems an der Donau z 13. januára 2020, sp. zn. 24 Hv 16/19v v časti, ktorou bolo obvinenému R. E. nariadené umiestnenie do psychiatrickej nemocnice pre skutok právne posúdený ako trestný čin odporu proti štátnej moci v štádiu pokusu v zmysle § 15, § 269 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona Rakúskej republiky. Súčasne podľa § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. Krajský súd v Bratislave nahradil uloženú trestnú sankciu a s poukazom na § 73 ods. 1 a § 74 ods. 1 Trestného zákona uložil R. E. ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Následne Krajský súd v Bratislave dňa 17. septembra 2021 nariadil obvinenému výkon ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou v Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela v Pezinku (ďalej tiež „psychiatrická nemocnica“). Na návrh psychiatrickej nemocnice na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia, ktorý bol Okresnému súdu Pezinok doručený 11. mája 2022, tento súd dovolaním napadnutým uznesením z 10. júna 2022, sp. zn. 46 Nt/70/2022 zmenil formu výkonu ochranného psychiatrického liečenia z ústavnej na formu ambulantnú. Minister spravodlivosti je toho názoru, že v danej veci bol v neprospech obvineného R. E. porušený zákon pri rozhodovaní o zmene spôsobe výkonu ochranného liečenia z ústavnej formy na ambulantnú, pretože s poukazom na § 12 ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., Okresný súd Pezinok nebol vecne príslušný na rozhodovanie o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia, ale príslušným je krajský súd, v dôsledku čoho je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, t. j. že vo veci zmeny ochrannej liečby R. E. rozhodol nepríslušný súd.

Minister spravodlivosti z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku), vyslovil rozsudkom, že uznesením Okresného súdu Pezinok z 10. júna 2022, č.k.46Nt/70/2022-22 bol porušený zákon v neprospech obvineného R. E., uznesenie okresného súdu zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na neho obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo, stratili podklad a prikázal Krajskému súdu v Bratislave, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu ministra spravodlivosti sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Pezinok, ktorá uviedla, že sa stotožňuje s dovolaním, nakoľko je taktiež toho názoru, že vo veci zmeny spôsobu výkonu ochranného liečenia obvineného R. E. rozhodol nepríslušný súd, pričom príslušným súdom v zmysle zákona č. 549/2011 Z. z. je Krajský súd v Bratislave.

Obvinený sa sám a ani prostredníctvom ustanoveného obhajcu k dovolaniu ministra spravodlivosti nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané ministrom spravodlivosti ako osobou oprávnenou a na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania nepriznáva (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 368 ods. 2 písm. g/ Trestného poriadku) z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a za dodržania povinného zastúpenia obvineného obhajcom v dovolacom konaní (§ 373 ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd viazaný dôvodmi dovolania (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku) preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozhodnutia, proti ktorému podal minister spravodlivosti dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu a dospel k záveru, že uplatnený dôvod dovolania (§ 371 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku) je v posudzovanej veci zjavne preukázaný (§ 382a Trestného poriadku), a preto rozhodol na neverejnom zasadnutí.

Najvyšší súd v predmetnej trestnej veci zistil, že dovolanie ministra spravodlivosti je opodstatnené, pretože napadnutým rozhodnutím boli porušené ustanovenia o príslušnosti súdov na rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia, keďže podkladom pre rozhodnutie bolo uznané rozhodnutie členského štátu Európskej únie (§ 12 ods. 1 a 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak vo veci rozhodol nepríslušný súd.

Podľa § 372 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku, oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy ak, využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Podľa § 12 ods. 1 veta prvá zákona č. 549/2011 Z. z. na konanie o uznaní a výkone rozhodnutia je príslušný krajský súd, v ktorého obvode má odsúdený trvalý pobyt alebo posledný trvalý pobyt, alebo vykonáva trest odňatia slobody; inak je príslušný Krajský súd v Bratislave. Na zmenu rozhodných skutočností na určenie príslušnosti sa po začiatku konania neprihliada.

Podľa § 18 ods. 1 veta prvá zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

V trestnej veci obvineného R. E., rozhodnutím, na podklade ktorého bolo obvinenému uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, je právoplatné rozhodnutie členského štátu Európskej únie (rozsudok Krajského súdu Krems an der Donau z 13. januára 2020, sp. zn. 24 Hv 16/19v), ktoré bolo uznané rozhodnutím slovenského justičného orgánu, a to rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 21. júla 2021, sp. zn. 2Ntc/8/2021. Príslušnosť súdov Slovenskej republiky na konanie o uznaní a výkone rozhodnutí justičných orgánov členských štátov Európskej únie upravuje zákon č. 549/2011 Z. z., ktorý príslušnosť slovenských súdov na konanie o uznaní a výkone rozhodnutí členských štátov Európskej únie upravuje tak, že vecne príslušnými sú krajské súdy (§ 12 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z.), a to vrátane ich príslušnosti na súvisiace rozhodnutia (§ 12 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z.), ako aj na všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie (§ 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z.). Následným rozhodnutím spojeným s výkonom trestnej sankcie v zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. je aj rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia obvineného. Z uvedeného je teda zrejmé, že krajské súdy sú príslušné na konanie o uznaní a výkone rozhodnutí členských štátov Európskej únie, ako aj na všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom už uznaných rozhodnutí vrátane rozhodnutia o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia. Vzhľadom k tomu, že v predloženej veci rozhodol o zmene spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia obvineného Okresný súd Pezinok, rozhodol tak vecne nepríslušný súd, v dôsledku čoho je zjavne daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Pokiaľ minister spravodlivosti v dovolaní navrhoval, aby po zrušení napadnutého rozhodnutia vo veci ďalej konal a rozhodoval priamo Krajský súd v Bratislave (nie Okresný súd Pezinok), tak k uvedenému návrhu najvyšší súd dodáva, že v tejto veci dovolací súd nerozhodoval o spore o príslušnosť medzi viacerými súdmi (§ 22 Trestného poriadku). V predmetnej veci má konať ten súd, na ktorom bol podaný návrh na zmenu ochranného liečenia, teda Okresný súd Pezinok. Tento bude konať o ďalšom procesnom postupe, vrátane postúpenia veci vecne príslušnému súdu.

Tento rozsudok bol prijatý senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.